

ja kot prosto. Po tem proglasu so prišli na Kitajsko mnogoštevilni misijonarji: dominikanci, frančiškani, lazariisti in avguštinci. Došlo je do spreobrnjenja v množinah, osnovani sta bili 2 škofiji v Pekingu ter Nankingu in več vikarijatov.

Cesar Kanghis († 1722) in oba njegova naslednika sta preganjala krščanstvo do l. 1799. V teh letih je bilo na Kitajskem mnogo mučencev. Cesarji so sicer obdržali na dvoru jezuite kot znanstvenike, Kitajci pa se niso smeli pokristjaniti in misijonarji so smeli bivati v deželi le čisto prikrito. Vzrok preganjanj krščanstva na Kitajskem je bil strah zavlade Evropejcev nad — »nebeškim kitajskim cesarstvom«.

*

Zakaj se „Delavska politika“ razburja?

Avstrijske volitve grede socialnim demokratom na živce. Da se razburjajo avstrijski socialisti, ni čuda, ker jim pri volitvah za avstr. državni zbor prede precej trda. Da se pa radi njih razburjajo tudi krogi okrog »Delavske politike«, je malo bolj čudno. Svojo jezo stresajo nad koroškimi Slovenci, ki so sklenili, da za volitve v avstrijski državni zbor ne postavijo lastnega kandidata, ker tak pri sedanjem volilnem redu ne bi imel upanja na zmago, marveč da bodo glasovali za krščansko-socialnega kandidata. Svoj sklep so koroški Slovenci obrazložili z razlogom, da stoji Avstrija pred zelo važno odločitvijo. Sedanje volitve bodo namreč odločile, ali bo v Avstriji verj prijazna ali brezverska vlada. Nemškemu liberalizmu, bodisi meščanskemu bodisi kmetskemu (Landbund), ne morejo dati svojih glasov, ker je proti krščanskemu programu. Socialna demokracija pa je itak po vsem svetu znana s svojo protiversko in proticerkveno politiko. Torej bodo koroški Slovenci dali svoje glasove tisti nemški stranki, ki jim je po verskem prepričanju najbližja, in to je krščansko-socialna stranka. Vsled tega sklepa je o genj v strehi ne samo pri koroških socialnih demokratih, ampak tudi pri nas pri nekdanjem glasilu bivše stranke socialnih demokratov. — Iz česa izvira to socialno-demokratsko razburjenje? Mar iz vneme in brige za slovensko narodnost na Koroškem? Nikakor ne. Vir mu je vnema in briga za vesoljno socialno demokracijo, ki naj bi po vsem svetu zasledovala ter dosegla čim največje politične uspehe. Bili so časi, ko so koroški Slovenci glasovali tudi za socialno-demokratskega kandidata. Storili so to iz razloga, ker so upali, da bodo pri socialistih našli kaj smisla za obrambo svojih slovenskih narodnih interesov. Tak sklep je kajpada ugajal glasilu marksistov — Karl Marks je bil ustanovitelj in duhovni voditelj socialne demokracije — tudi pri nas. Ni pa ta sklep, odnosno njegova izvršitev prinesla koroškim Slovencem nobenega haska v narodnem oziru. Socialni demokratje so se izkazali v dejanjih za ravno takšno za-

grizene Nemce ali ponemčence, kakor vse druge stranke. — Koroški Slovenci dobro vedo iz lastne bridke skušnje, da socialno-demokratski zastopniki ne v Celovcu ne po deželi niso nikdar ničesar storili v obrambo slovenskih zahtev. Kdaj in kje je kakšen socialno-demokratski poslanec se potegnil za to, da dobi slovenščina svoje mesto na sodnji in pri vseh uradih, tudi pri uradih v Celovcu? Kdaj se je kak socialni demokrat oglašil ter zahteval, da se morajo šole na Koroškem tako preurediti in preustrojiti, kakor to zahtevajo narodno-zavedni Slovenci? Nikdar se to ni zgodilo. Večkrat pa se je to dogodilo, da se je po krajnih in okrajnih šolskih svetih v slovenskem delu Koroške zastopnik socialne demokracije zavzemal za zahtevo zagrizenih nemških nacionalistov, naj se zadnji pouk v slovenščini, to je pouk v veronauku opusti ter spremeni v — nemški pouk. — Ali morejo potem koroški Slovenci podpirati socialno-demokratsko stranko, ki je ravno tako nemško-nacionalno zagrizena kakor druge nemške stranke, vrh tega pa je proti krščanskemu kulturnemu programu koroških Slovencev? Kakšnega mišljenja je koroška socialna demokracija glede na manjšinske pravice Slovencev na Koroškem, je svečano izpovedala ob desetletnici koroškega plebiscita. Pri tej priliki je n. pr. socialno-demokratski voditelj poslanec Lukas kot predsednik koroškega deželnege zbora izjavil: »Izid plebiscita je bil izraz pripadnosti nemški kulturi in jezikovni skupnosti.« Z drugimi besedami: Vsi koroški Slovenci se morajo ponemčiti. Ali ni to ravno isto mišljenje, ki so z njim prešinjeli nemški fašisti? Kaj se potem »Delavska politika« razburja proti koroškim Slovencem radi tega, ker so se baje zvezali z nemškim fašizmom? Saj so socialni demokratje napram koroškim Slovencem ravno takšni nemški fašisti ko druge nemške stranke!

*

NOVICE

Imenovanje. Presviti pomožni škof dr. Ivan Tomažič je imenovan za lav stolnega prošta.

Duhovniška vest. Za kornega vikarja v Mariboru je imenovan dr. Janez Janžekovič, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

Združitev kmetskih občin. »Domovina« se v svoji številki z dne 30. oktobra zopet peča z vprašanjem združitve kmetskih občin ter med drugim poudarja: »Pravilno je, da se majhne občine, to je z manj kakor 2000 prebivalci združijo po dve ali tudi po več v eno, kakor se pravi, v življenja in obstanka zmožne občine. Pred več desetletji so pač lahko obstojale tudi take občine, ker je bilo njihovo območje kaj skromno in omejeno. Današnje zahteve, ki se stavijo na občine, pa so tako velike, da jih majhna občina nikakor

1004/4

ne zmora.« Po mnenju »Domovine« bi se torej majhne kmetske občine, ki so pred desetletji bile zmožne življenja, zdaj pa baje niso več, morale združiti. Kaj pa je z majhnimi mestnimi in trškimi občinami? Ali naj se te tudi združijo s kmetskimi, ali, kakor je pisalo »Jutro«, utopijo v kmetskih okolica? »Domovina« se doslej še ni proti svoji »Jutrovski« teti, ki ji velikodušno odstopa podobe v objavo, izrekla za to, da mora veljati ista mera za kmeta ter malomeščana in tržana.

Žrtev alkohola. Ob poljski poti v Oče slavskem bregu pri Gornji Radgoni so našli mrtvega čevljarja Alojzija Lappi. Sodna komisija je ugotovila, da je nastopila smrt zaradi zastrupljenja od preobilice zavžitega alkohola in napor ne poti.

Tasta je ustrelil zaradi preprirov dne 26. avgusta prekmurski posestnik Andrej Lenarčič. Radi omenjenega zločina je bil obsojen dne 30. oktobra od mariborskega okrožnega sodišča na 20 let težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic.

Iz maščevanja. V noči od dne 29. na 30. oktobra je oddal nekdo 5—6 strel v župnišče v Turnišču v Prekmurju. Kroglice so pobile šipe na obeh straneh župnikovega stanovanja in se zarile v steno sobe. Gospod župnik Greif je ostal nepoškodovan. Streli so bili gotovo oddani iz maščevalnega namena.

Trgovine ob nedeljah in praznikih v predbožični dobi. Gremij trgovcev v Mariboru razglasa: V smislu določbe čl. 27 in 34 banske naredbe o delavnem času v trgovskih in obrtnih obratovalnicah bodo trgovine v Mariboru v nedeljo dne 2. novembra, dalje v nedeljo dne 30. novembra, na praznik dne 8. decembra ter v nedeljo pred božičem dopoldne odprte. Ob enem se opozarja, da morajo ostati trgovine na dan državnih praznikov dne 1. in 17. decembra ves dan zaprte.

Ob naših cestah. Ne vem, ali se tudi drugod dogaja isto kot zadnji dve leti v našem ptujskem okraju? Ponekod so »veliko cest« poprej spremenjali lepi nasadi sadnega drevja; pa so nam začeli lani ali predlani ob cesti med drevjem kopati globoke jarke čisto blizu do drevesnih debel, in zdaj drevesa zapored kar v velikem odpovedujejo in se rušijo. Seveda, če so jim pa skoro polovico korenin posekali! Letos se